

04 Ekim 2017

GÜNLÜDÜR

Sayı : 64272063-610-**26671**
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-11474)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 13.02.2017 tarihli ve 43452547-120.07-82878 sayılı yazısı.

İzmir Milletvekili Sayın Selin SAYEK BÖKE'nin tarafıma tevcih ettiği 7/11474 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Dr. Berat ALBAYRAK
Bakan

Ek :7-11474 Esas Numaralı Önerge Cevabı (2 sayfa)

Sorular 1, 2, 3, 4:

İstanbul ve çevresinde 2016 yılının son haftasında ve 2017 yılının başında yaşanan elektrik kesintileri sebebiyle organize sanayi bölgelerinde (OSB) üretim durma noktasına gelmişti. Elektrik kesintileri sebebiyle mağdur olan OSB'lere bir darbe de elektrik tedarikçilerinin sözleşmeleri iptal etmesiyle geldi. Elektrik tedarikçileri, TL'nin değer kaybıyla mevcut sözleşmelerdeki fiyatın kar sağlamadığını öne sürerek başta OSB'ler olmak üzere iş dünyasıyla yaptıkları sözleşmeleri iptal etmeye başladı. Tedarikçilerin, yeni sözleşmeleri yüzde 20 zamlı fiyattan yapmayı teklif ettikleri belirtiliyor.

Öte yandan OSB'lerin sözleşmeleri bu fiyattan yenilememesi ve elektriği devletten almayı seçmesi halinde de durumun değişmediği, OSB'lerin her iki durumda da yüzde 20 zamlı fiyattan elektrik satın almak zorunda bırakıldıkları vurgulanıyor. Bu kapsamda OSB'lerin yargı yoluna gitmek zorunda kaldıkları da kamuoyuna yansımış durumda.

OSB'lerin üretimde kullandığı elektriğe örtülü olarak yüzde 20 zam gelmesi anlamına gelen bu gelişmelerin, maliyet artışına, bu artışın da üretime ve fiyatlara yansımaları kaçınılmaz görünüyor. Bu bağlamda;

- Elektrik tedarikçilerinin başta OSB'ler olmak üzere iş dünyasıyla yaptıkları sözleşmeleri iptaliyle başlayan süreçten Bakanlık olarak haberdar mısınız? Konuyla ilgili herhangi bir inceleme ya da araştırma başlattınız mı?

- Tedarikçilerin de dikkat çektiği, elektrik fiyatlarındaki yüksek artışın nedeni nedir? *(Enerji Piyasaları İşletme A.Ş. verilerine göre bir megavatsaat elektriğin fiyatı (PTF) 1 Ocak'ta 101,022 TL iken bugün 224,987 TL olarak açıklanmakta, bir başka deyişle resmi veriler, yüzde 119 oranında bir artış ortaya koymaktadır)*

- Söz konusu sözleşme iptalleri ve bu iptallerin sonuçları nedeniyle ekonomik olarak zarar gören firmalar için, zararın telafisine dönük bir önlem hazırlığınız var mıdır?

- Maliyeti artan ve üretimi durma noktasına gelen OSB'lerin bu sorunlar nedeniyle yaşadığı ekonomik kaybın, sadece 2017 yılında, ülke ekonomisinde yol açacağı kayıp ne kadardır?

Cevaplar 1, 2, 3, 4:

Serbest tüketiciler ile tedarikçiler arasında imzalanan elektrik satışına ilişkin sözleşmeler 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 3 üncü maddesinde “özel hukuk hükümlerine göre imzalanan ve Kurul onayına tabi olmayan” anlaşmalar olarak adlandırılmaktadır. Bu bağlamda sözleşmelerin feshedilmesi durumunda tarafların üstleneceği hukuki yükümlülükleri de yine özel hukuk hükümlerine göre taraflar arasında serbestçe belirlenmektedir. Ancak özellikle Aralık 2016 döneminde ağır mevsim şartları ve artan talebe mukabil yaşanan organize toptan elektrik piyasalarında fiyat dalgalanmaları nedeniyle tedarikçilerin ikili anlaşmalarını feshetmek istedikleri bilgisi EPDK'ya ulaşmış, Kurum bu sözleşmelere taraf olmamasına rağmen tedarik lisansı sahibi şirketlere gönderilen 09/02/2017 tarihli ve 7975 sayılı yazı ile piyasada istikrarın ve güven ortamının tesis edilmesi için yaşanan geçici fiyat dalgalanmaları nedeniyle ikili anlaşmalarını iptal etme yoluna gitmemeleri istenmiştir.

Organize toptan elektrik piyasalarının gün öncesi piyasasında (GÖP) oluşan fiyatlar piyasa takas fiyatı (PTF) olarak adlandırılmaktadır. GÖP'te arz ve talep dengesine bağlı gün her saat için farklı olmak üzere günde 24 adet PTF oluşmaktadır. Oluşan fiyatlar arz ve talep dengesini etkileyen faktörlerden doğrudan etkilenmektedir. Örneğin talebin düşük olduğu gece saatlerinde oluşan fiyatlar gündüz ve akşam saatlerinde oluşan fiyatlardan daha düşük olmaktadır. Benzer şekilde ilkbahar ve sonbahar döneminde oluşan fiyatlar talebin yükseldiği yaz ve kış dönemlerine göre daha düşük olmaktadır. Bunun yanında arz tarafını etkileyen örneğin yağış, rüzgar, güneşlenme seviyesi, santral bakım ve arızaları vs. etkenler de fiyatları etkilemektedir. Bu çerçevede soruda dile getirilen 1 Ocak 2017 tarihi, genellikle yılın en düşük elektrik tüketimi yapıldığı gün olup, önceki senelerde de normal günlerden

düşük bir elektrik fiyatı oluşmaktadır. Örneğin, önergede elektrik fiyatları 01.01.2017 tarihi için 101,022 TL/MWh, 30.01.2017 tarihi için 224,897 TL/MWh olarak oluşmuştur. Ancak, aynı tarihler için 2016 yılı incelendiğinde elektrik fiyatlarının 01.01.2016 tarihi için 112,377 TL/MWh, 30.01.2016 için 222,048 TL/MWh olduğu görülmektedir. Buradan da görüleceği gibi 1 Ocak tarihinin fiyatlarını diğer günlerin fiyatları ile kıyaslamak doğru bir sonuca götürmemektedir.

2 aylık (Ocak-Şubat) ağırlıklı ortalama elektrik fiyatları dikkate alındığında ise 2016 için 134,09 TL/MWh olan fiyatın 2017 yılı için 183,268 TL/MWh olduğu görülmektedir. Havaaların uzun bir dönem ortalamanın çok üzerinde soğuk geçmesi ve elektrikte baz yük üretiminin azalması gün öncesi piyasasındaki hacmi büyük ölçüde arttırmış, artan hacim PTF'nin artmasına neden olmuştur. Ocak 2016 spot piyasa saatlik ortalama eşleşme miktarı 12.900 MWh iken Ocak 2017 'de 13.600 MWh olarak gerçekleşmiştir.